Význam introdukce a sortimentů dřevin pro památky zahradního umění

Botanický ústav AV ČR, v.v.i. obdržel z Ministerstva kultury účelovou podporu výzkumu a vývoje na řešení programového projektu „Význam introdukce a sortimentů dřevin pro památky zahradního umění“ v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI).

Identifikační kód projektu: DF12P01OVV005
Doba realizace projektu: 02/2012 – 11/2015

Památky zahradního umění jsou součástí našeho kulturního dědictví. Jsou to právě historické zahrady a parky, které představují nesporné příklady uměleckého díla jako syntézy všech druhů umění. Tyto objekty umění však představují ve skutečnosti ještě daleko komplexnější díla – jsou totiž uměním, které je založeno na znalosti biologických (pěstitelských, zahradnických, botanických, technických a technologických) disciplín. Problematika je o to složitější, že zahradní umění pracuje s řadou nenahraditelných a při tom introdukovaných (nepůvodních) taxonů rostlin. Tyto introdukované druhy dřevin a kultivary domácích druhů dřevin představují pro zahradní umění nepostradatelný potenciál.
Hlavním cílem projektu je proto vytvoření souboru odborných (metodických) nástrojů pro oblast správy, péče a managementu památek zahradního umění se zaměřením na uplatnění, evidenci a využití introdukovaných taxonů rostlin. Pro dosažení tohoto náročného cíle budou využity sbírky ve správě Botanického ústavu AV ČR, v.v.i., především pak soubory sbírek v Průhonickém parku, památce UNESCO. Zobecnění metodik bude provedeno srovnávacími metodami na souboru dalších památek zahradního umění (národní kulturní památky, významných objektů zahradního umění).

Projekt je rozdělen do 3 věcných etap.

Věcná etapa č.1: Introdukované rostliny v památkách zahradního umění

Cílem etapy je:

- vytvořit metodiky pro identifikaci a evidenci sbírek pro účely studia zahradního umění a introdukce rostlin,
- vytvořit nástroje pro sledování a vyhodnocování procesu introdukce v památkách krajinářské architektury,
- zhodnotit dostupné literární a archivní prameny týkající se introdukce rostlin do zahrad a parků (výpisy sortimentu školek z jednotlivých panství, ….).

Věcná etapa č.2: Specifické postupy památkové péče ve vztahu k sortimentům rostlin
Cílem etapy je:

- stanovit obecné postupy pro uplatnění zájmu památkové péče s respektováním sortimentální hodnoty taxonu.

Věcná etapa č.3 Uspořádání výstavy o historii zahradního umění a sortimentech rostlin
Cílem této, poslední etapy je:

- vybudování stálé expozice o historii a vývoji zahradního umění a veřejnou presentaci výsledků projektu zaměřenou na propagaci památek zahradního umění, získaných informací o sortimentech rostlin včetně jejich zobecnění v národním měřítku.